

Varsinais-Suomen ELY -keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue, Vesiyksikkö

Yksikönpäällikkö Mirja Koskinen

Johtava vesitalousasiantuntija Juha-Pekka Triipponen

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

Asia: Eurajoen vesiensuojeluyhdistyksen vastine Vesiyksikön vastaukseen (Dnro VARELY/7670/2022) asiassa: ”Eurajoen vesiensuojeluyhdistyksen aloite Juvajoen valuma-alueen Turajärven padon modernisoimiseksi ja Juvajoen ympäristövirtaaman mahdollistamiseksi”

Vastauksessaan Vesiyksikkö toteaa, että ”ELY-keskuksella ei ole intressiä aloitteen mukaisen hankkeen aktiiviseen edistämiseen, koska hanke ei ole vesienhoitosuunnitelmassa eikä ELY-keskus muutenkaan toimi suunnitteluttajana ja/tai luvanhakijana tämänkaltaisissa vesistökuunnostushankkeissa.”

Vesiensuojeluyhdistys toteaa, että pitää paikkansa ettei Juvajokea mainita Vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2021 – 2027, mutta Yhdistyksen mielestä kysymys on virheestä tai vähintäänkin työtapaturmasta. Juvajoki olisi pitänyt mainita ohjelmassa, mutta syystä tai toisesta se on jäänyt pois. Juvajoen hydro -morfologinen tila on nykyisin hälyttävän huono. Ilmastonmuutoksen ja Turajärven padon takia joki on loppukesästä kuiva tai hyvin pienellä, kalojen ja muiden virtavesieliöiden kannalta riittämättömällä virtaamalla. Tämä tosiasia edellyttäisi muutosta myös Juvajoen ekologisen tilan luokitukseen.

Kyseisessä vesienhoidon ohjelmassa kuitenkin todetaan mm. seuraavaa: ”Jokien ja purojen kunnostuksessa tavoitteena on useimmiten palauttaa kaloille ja muille vesieliöille suotuisat olosuhteet virtapaikkoihin. Samoin pyritään ennallistamaan pienvesistöjä vesioloiltaan takaisin luonnonmukaisemmiksi.” ja edelleen ”Vesistöarakentamista koskevat luvat ovat pääosin pysyviä. Hankkeiden lupapäätökset sisältävät tavallisesti veloitteen tarkkailla toimenpiteen vaikutuksia vesien tilaan ja kalastoon. Säännöstelyä koskevat luvat ovat myös yleensä pysyviä, mutta niitä voidaan vesilain muutoksen mukaan tarvittaessa muuttaa esim. hydrologisten olosuhteiden tai vesistön käyttötarpeiden muuttuessa.”

*Edelleen Yhdistys toteaa, että Turajärven säännöstelypato on nykymuodossaan myös vaelluseste. Äskettäin hyväksytyssä Eurajoen-Lapinjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kohdassa **6.4.2 Suunnitelma kunnostustoimenpiteistä ja istutuksista** todetaan mm. seuraavaa: ”Eurajoki, Köyliönjoki ja Juvajoki*

Eurajoen ala- ja keskiosien virta- ja koskipaikkojen kunnostukset tulee toteuttaa lähivuosina kunnostussuunnitelman mukaisesti. Kauttuankoskelle parhaillaan tekeillä oleva virtavesikunnostussuunnitelman mukaiset kunnostukset ovat myös ajankohtaisia lähivuosina, jotta paikallisen taimenkannan elinvoimaisuus voidaan turvata. Eurajoen sivu-uomien kalataloudellista tilaa ja kunnostustarvetta tulee selvittää tulevan suunnittelukauden aikana sekä kunnostuksia toteuttaa tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Suunnittelukauden aikana tulee selvittää ja edistää mahdollisuuksia Eurajoessa sijaitsevien vaellusesteiden, etenkin Eurakosken sekä Köyliönjoessa Harolankosken patojen ohittamiseen. Ensisijaisena vaihtoehtona tulee olla nykyisten vaellusesteiden purkamisen tai korvaaminen luonnonmukaisilla menetelmillä.”

Vesiyksikön vastauksessa todetaan edelleen, että ”Turajärven pohjapadon muutos ei ole mukana vesienhoidon toimenpideohjelmassa, mutta padon muutoksella V-aukkoiseksi voitaisiin todennäköisesti parantaa alivirtaamakauden vesitilannetta Juvajoessa.”

Yhdistys viittaa yllä olevaan vastaukseensa ja toteaa, että Juvajoen tulisi olla mainittu myös vesienhoidon toimenpideohjelmassa. Kuten Yksikön vastauksessa todetaan V -aukkoisella padolla voitaisiin saada parannus Juvajoen hydro -morfologiseen tilaan.

Yksikön vastaus jatkuu: ”Hanke vaatisi kuitenkin huolellisen lupahakemussuunnittelun hydrologisine mallinnuksineen ja vaikutusarvioinnin Turajärven vedenkorkeuksiin mahdollisine vahingonkorvauseesityksineen.” Tämän jälkeen vastauksessa kuvaillaan V -padon todennäköisiä vaikutuksia järven tulvavesiä ja vedenpinnan korkeuksia. Erikseen mainitaan järven kesävedekorkeus.

Vesiensuojeluyhdistys toteaa, että yksi tärkeä syy aloitteen jättämiseen oli, että Yhdistys nimen omaan haluaa selvittää V -padon todelliset vaikutukset Juvajoen valuma -alueen hydro -morfologiseen tilaan. Vesitalousasiantuntijoiden mukaan setti-, munkki- ja V-padot ovat vesistöjen virtaamanhallinnassa käytettäviä rakenteita, jotka rajoittavat hallitusti virtaamaa. V-mallinen pato toimii tehokkaimmin virtaamien tasaamisessa ja se soveltuu parhaiten pienten vesistöjen vesien hallintaan. Yhdistyksen käsityksen mukaan V -pato mallinen säännöstelypato sopii parhaiten Turajärven säännöstelypatoon. Padon oikea suunnittelu ja toteutus ja siihen mahdollisesti liittyvä tasausallas, jättäisivät Turajärven vedenpinnan muutokset merkityksettömän pieniksi verrattuna nykyiseen tilanteeseen. V -pato mahdollistaisi kuitenkin riittävän ympäristövirtaaman alivirtaamatilanteissakin eli Juvajoki ei kuiva -aikaankaan täysin kuivuisi. Se taas mahdollistaisi virtavesieliöiden elinmahdollisuudet joessa.

Vaikka Yksikön vastauksessa todetaan, että ”ELY-keskuksella ei ole intressiä aloitteen mukaisen hankkeen aktiiviseen edistämiseen, koska hanke ei ole vesienhoitosuunnitelmassa eikä ELY-keskus muutenkaan toimi 2/2 suunnitteluttajana ja/tai luvanhakijana tämänkaltaisissa vesistökuunnostushankkeissa.”, katsoo Yhdistys, että Yksiköllä on vastuuta Vesienhoitosuunnitelman mukaisen tavoitteen ”Jokien ja purojen kunnostuksessa tavoitteena on useimmiten palauttaa kaloille ja muille vesieliöille suotuisat olosuhteet virtapaikkoihin.” edistämisessä.

Edellä esitettyihin syihin vedoten Eurajoen vesiensuojeluyhdistys esittää, että Vesiyksikkö kutsuu koolle kaikki asiaan liittyvät osapuolet kuulemaan Juvajoen valuma-alueen hydro-morfologisesta tilasta ja siitä miten Turajärven padon muuttaminen V -padoksi muuttaisi sitä. Kuuleminen voidaan Vesiensuojeluyhdistyksen mielestä järjestää seminaarityyppisesti esimerkiksi Eurajoen vedenkäyttäjät -työryhmän puitteissa.

Tiedoksi: Pyhäjärvi-instituutti
VARELY, Kalatalousyksikkö
Eurajoen-Lapinjoen kalatalousalue
Turajärven suojeluyhdistys ry

Eurassa 13. joulukuuta 2022

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry hallituksen puolesta:

Seppo Varjonen
puheenjohtaja

Jari Lainio
varapuheenjohtaja

Yhteystiedot:

Seppo Varjonen
Karvarinkuja 7 27400 Kiukainen
p. 050 5607357
sevarjo@saunalahti.fi
www.evsy.fi